

Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A MUNKAERŐ-PIACI HELYZET ALAKULÁSA A NEMZETI FOGLALKOZTATÁSI SZOLGÁLAT LEGFRISSEBB ADATAI ALAPJÁN 2013. JÚNIUS

500 EZER ALÁ CSÖKKENT A NYILVÁNTARTOTT ÁLLÁSKERESŐK SZÁMA

A NYILVÁNTARTOTT ÁLLÁSKERESŐK SZÁMA, ÖSSZETÉTELE ÉS ARÁNYA

A 2013. júniusi zárónapon a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat regiszterében 497,0 ezer **álláskereső** szerepelt, amely az előző hónaphoz képest **3,5%-kal** (18,1 ezer fővel), az előző év azonos hónapjához képest **5,2%-kal** (27,4 ezer fővel) **mérséklődött. 500 ezer alatt az álláskeresők létszáma utoljára a válság kitörésének évében, 2008-ban volt.**

Júniusban a munkaerőpiacra jellemző szezonális ingadozás miatt általában az egyik legalacsonyabb az álláskeresők száma az év során, amit a következő hónapokban a pályakezdő álláskeresők - iskolaév végével összefüggő, szintén szezonális jellegű jelenség - beáramlása módosíthat.

A legtöbb álláskeresőt továbbra is Borsod-Abaúj-Zemplén, Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében találjuk, e két megye a teljes állomány 21,2%-át adta.

A **férfi** álláskeresők száma a júniusi zárónapon 244,2 ezer fő volt, amely az összes álláskereső között 49,1%-os arányt jelentett. Mind két nem esetében jelentős csökkenés figyelhető meg májushoz képest, ám a férfiak létszámcsökkenésének abszolút értéke továbbra is duplája volt a nőkének, ami a férfiak szezonális munkákban illetve a közfoglalkoztatási programokban való nagyobb arányú részvételének a következménye. A nők számának csökkenése viszont az előző év júniusához képest volt szignifikánsabb, körükben 6,9%-os (18,8 ezres), míg a férfiak esetében 3,4%-os (8,5 ezres) mérséklődésről beszélhetünk.

Iskolai végzettség tekintetében a legfeljebb általános iskolát végzettek 199,1 ezres létszáma az álláskeresőkön belül 40,1%-ot jelentett a vizsgált hónapban. Középfokú iskolai végzettséggel 270,6 ezer (54,5%), felsőfokú végzettséggel pedig 27,2 ezer fő (5,5%) rendelkezett.

A tárgy hónapban 227,8 ezer álláskereső volt jogosult **pénzbeli ellátásra**, akiknek több mint egyötöd részük álláskeresési ellátásban, a többség pedig szociális jellegű támogatásban részesült.

Júniusban a **nyilvántartott álláskeresők aránya a gazdaságilag aktív népességhez** viszonyítva 11,2% volt, a **munkavállalási korú népességhez** mért relatív ráta pedig 7,5%-os értéket mutatott. A legalacsonyabb értékekkel továbbra is Győr-Moson-Sopron megye rendelkezik, emellett megemlíthető még Budapest és Vas megye is.

A **Nemzetközi Munkaügyi Szervezet** (ILO) által használt definíció szerinti 15-74 éves munkanélküliek száma a 2013. márciusi-májusi gördülő negyedévben 460,5 ezer főt tett ki, amely 10,5%-os munkanélküliségi rátát eredményezett.

HÁTRÁNYOS HELYZETŰ CSOPORTOK

2013. júniusban a nyilvántartásban 60,7 ezer **pályakezdő** szerepelt, arányuk az összes álláskereső között 12,2%-ot jelentett.

A legtöbb pályakezdő fiatal Szabolcs-Szatmár-Bereg és Borsod-Abaúj-Zemplén megyékben tartották nyilván, de e két megye mellett még jelentős a Hajdú-Biharban regisztrált pályakezdő álláskeresők száma is. A megyék között jelentős szóródás tapasztalható az arány vonatkozásában, a legalacsonyabb (10% alatti) a fővárosban és Pest megyében, míg a legmagasabb (14% feletti) Szabolcs-Szatmár-Bereg és Tolna megyében volt.

A pályakezdő álláskeresők zárónapi száma a következőképpen oszlott meg a megszerzett legmagasabb iskolai végzettség szerint júniusban: 36,3%-uknak legfeljebb általános iskolai, 20,7%-uknak szakiskolai, szakmunkásképző, 14,4%-uknak gimnáziumi, 22,7%-uknak szakközépiskolai, technikumi, 5,9%-uknak felsőfokú iskolai végzettsége volt.

A **tartósan, egy éven túl nyilvántartásban lévő álláskeresők** száma egy hónap alatti 2,3%-os csökkenés után a zárónapon 164,6 ezer főt tett ki, az összes álláskeresőhöz viszonyított arányuk 33,1%-ot jelentett.

Júniusban a **25 éven aluli** korosztályba 76,7 ezer álláskereső tartozott, az **50 éven felüli** állástalanok száma 118,6 ezer fő volt. A fiatalabbak 15,4%-ot, az idősebbek, az 50 év feletti pedig 23,9%-ot képviseltek az álláskeresők között.

A legnagyobb arányban 25 év alatti álláskereső Szabolcs-Szatmár-Bereg és Tolna megyében található.

Az idősebb – 50 év feletti – korosztály jelenléte az álláskeresők között leginkább a fővárosra, legkevésbé Szabolcs-Szatmár-Bereg megyére jellemző.

A regisztrált álláskeresők között a **szakképzetlenség aránya 50,1%**¹ volt, az országos átlagtól alacsonyabb érték tizenkét megyében mutatkozott júniusban, a legmagasabb aránnyal Szabolcs-Szatmár-Bereg és Nógrád megye rendelkezett.

BELÉPÉSI FORGALOM

A nyilvántartásba **belépők száma** a szokásos szezonális hatásoknak megfelelően egy hónap alatt 31,5%-kal nőtt, míg előző évhez képest 1,4%-kal csökkent. Az 58,7 ezer fős állományak több mint egyötödét a főváros és Borsod-Abaúj-Zemplén megye kirendeltségein jelentkezettek adták.

A belépők között az első alkalommal nyilvántartásba kerültek száma jelentősen emelkedett egy hónap alatt, a 4,5 ezres növekménynek a 96,7%-át a pályakezdő álláskeresők száma adta, mely szezonális jelenség, hiszen az iskolaév befejeztével megjelennek a kirendeltségeken a pályakezdő fiatalok segítséget kérve elhelyezkedésükhöz.

---

¹ A szakképzetlenség közé soroljuk a legfeljebb általános iskolát és a gimnáziumot végzett álláskeresőket.

A MUNKAERŐIGÉNY ALAKULÁSA

A tárgy hónap folyamán a foglalkoztatók **összesen 39,0 ezer üres álláshelyet** jelentettek be, amely az előző hónaphoz és előző év azonos hónapjához viszonyítva is emelkedést mutatott. A legtöbb új munkaerőigény Borsod-Abaúj-Zemplén és Szabolcs-Szatmár-Bereg megyéből érkezett, e két területi egység esetében megjelenő álláslehetőségek a teljes kínálat 19,6%-át tették ki.

Összességében 2013. júniusban 80,0 ezer munkaerőigény állt rendelkezésre, amelyből a zárónapon 39,9 ezer állás maradt üres, betöltetlen.

Az újonnan bejelentett munkaerőigények között továbbra is a támogatott álláshelyek domináltak (59,5%). Míg Szabolcs-Szatmár-Bereg, Nógrád, Somogy megyében tíz állásból nyolc támogatott álláshely volt, addig Győr-Moson-Sopron megyében csupán kettő, emellett még a fővárosban, Vas, Zala és Komárom-Esztergom megyében is a nem támogatott állások domináltak.

A vizsgált hónapban **az újonnan bejelentett támogatott álláshelyek** száma 23,2 ezer volt, amely az előző hónaphoz képest 2,7%-os, előző év azonos hónapjához képest 17,6%-os növekedést mutatott. A legnagyobb támogatott munkaerőigény kínálattal Borsod-Abaúj-Zemplén és Szabolcs-Szatmár-Bereg megye rendelkezett.

A tárgy hónapban bejelentett 15,8 ezer **nem támogatott munkaerőigény** az előző hónaphoz és az előző év júniusához viszonyítva is jelentős (15,3%; 15,5%) növekedést mutatott.

A legtöbb ilyen jellegű munkaerőt Budapesten, Győr-Moson-Sopron megyében igényelték a foglalkoztatók.

A nem támogatott munkaerőigények többsége a feldolgozóipar és a kereskedelem nemzetgazdasági ágából érkezett a tárgy hónapban. A feldolgozóiparon belül továbbra is az élelmiszer-, ital-, dohánytermék gyártás volt a nagyobb számosságú ágazat az újonnan bejelentett nem támogatott álláshelyek vonatkozásában.

CSOPORTOS LÉTSZÁMLEÉPÍTÉSBEN ÉRINTETTEK LÉTSZÁMA

Júniusban 8 cég 371 főt érintően tette meg létszámcsökkentési döntésbejelentési kötelezettségét az illetékes munkaügyi kirendeltségen. Az érintett létszám szignifikáns mérséklődése tapasztalható az előző hónaphoz és az előző év azonos hónapjához képest is. Májushoz képest 938 fővel, míg 2012. júniushoz viszonyítva 1250 fővel csökkent a csoportos létszámcsökkentéssel elbocsátottak száma.

Ebben a hónapban a létszámleépítés hét megyét érintett, közülük Borsod-Abaúj-Zemplén megye emelhető ki.

A bejelentések ágak szerinti megoszlását tekintve a tárgy hónapban a legtöbb munkavállalót továbbra is a feldolgozóiparból készültek elbocsátani.

Budapest, 2013. július 3.

MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ

Nyilvántartott álláskereső az a személy, aki a munkaviszony létesítéséhez szükséges feltételekkel rendelkezik, és oktatási intézmény nappali tagozatán nem folytat tanulmányokat, és öregségi nyugdíjra nem jogosult, rehabilitációs járadékban, valamint megváltozott munkaképességű személyek ellátásában nem részesül, és az alkalmi foglalkoztatásnak minősülő munkaviszony kivételével munkaviszonyban nem áll és egyéb kereső tevékenységet sem folytat, és elhelyezkedése érdekében az illetékes kirendeltséggel együttműködik, és akit az illetékes kirendeltség álláskeresőként nyilvántart. (A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. tv, továbbiakban Ft.)

Nyilvántartott pályakezdő az a személy, aki a 25. életévét – felsőfokú végzettségű személy esetén 30. életévét – be nem töltött, a munkaviszony létesítéséhez szükséges feltételekkel rendelkező, az illetékes kirendeltség által nyilvántartott álláskereső. További feltétel, hogy álláskeresői támogatásra a tanulmányainak befejezését követően nem szerzett jogosultságot.

Zárónapi (stock jellegű) adatok: zárónapra, a tárgyhónap 20-ára vonatkozó időponti adatok.

A tárgyhónap alatt bekövetkezett eseményekre, áramlásokra vonatkozó (flow jellegű) adatok: az előző hónap zárónapja és a tárgyhónap zárónapja közötti időintervallumra vonatkoznak.

Relatív mutatók:

Az országon belüli különböző szintű területi egységek munkaerő-piaci helyzetének összehasonlítására szolgálnak.

- a) a nyilvántartott álláskeresők száma a KSH Nemzetgazdasági Munkaerőmérésében publikált (a tárgyévét megelőző év január 1-jére vonatkozó) gazdaságilag aktív népesség adat százalékában
- b) a nyilvántartott álláskeresők száma a munkavállalási korú népesség százalékában. Ennek a mutatónak a nevezője is a KSH-tól származik (eredeti forrása a Népeségnyilvántartás) településenként is meg lehet határozni, ellentétben az a) mutatóval.

Csoportos létszám-leépítési bejelentésekben érintett munkavállalói kör:

Csoportos létszámcsökkentésnek minősül, ha a munkáltató a döntést megelőző féléves átlagos statisztikai létszáma szerint

- a) Húsznál több és száznál kevesebb munkavállaló foglalkoztatása esetén legalább tíz,
- b) Száz vagy annál több, de háromszáznál kevesebb munkavállaló foglalkoztatása esetén legalább a munkavállalók tíz százaléka,
- c) Háromszáz vagy annál több munkavállaló foglalkoztatása esetén legalább harminc munkavállaló munkaviszonyát kívánja harminc napos időszakon belül a működésével összefüggő ok miatt megszüntetni.

Ha a munkáltató csoportos létszámcsökkentés végrehajtását tervezi, a döntést megelőzően legalább tizenöt nappal köteles az üzemi tanáccsal, konzultációt kezdeményezni és azt a döntésének meghozataláig vagy a megállapodás megkötéséig folytatni.

A munkáltató a csoportos létszámcsökkentésre vonatkozó döntéséről az érintett munkavállalót a rendes felmondás, illetve a jognyilatkozat közlését megelőzően legalább harminc nappal írásban tájékoztatja.